

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
PETEK
24. NOV.
1989

Letnik XLIV.
Štev. 86 (2509)

Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt

Poštni urad 9020
Celovec
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt

Cena: 7 šil.
3000 din.
P. b. b.

Waldhauser novi pred- sednik KSOO

Na izrednem občnem zboru Kluba slovenskih občinskih odbornikov (KSOO) je bil v ponedeljek v Celovcu za novega predsednika soglasno izvoljen mag. Peter Waldhauser (slika), občinski odbornik v Borovljah. Waldhauser je nasledil Frca Kumra, ki je odstopil iz zdravstvenih razlogov. Več na 2. strani.

Košuta brez vojaščine!

„Vojaščina naj takoj preneha z vajami z bojnim orožjem na področju Košute!“ zahteva Zelena alternativa na Koroškem. Klub slovenskih občinskih odbornikov, Mlada KEL in Skupnost južnokoroških kmetov pa zahtevajo takojšnjo ukinitve vseh vojaških vaj v tem prostoru. V prid kmetom in turizmu v Selah. Več na 3. strani.

To soboto na Rebrci: „Proti resignaciji!“

Južnokoroška solidarnost, stavkovni komite ter SPZ vabijo na solidarnostno prireditev za stavkajoče delavce pod geslom „Proti resignaciji!“ v **soboto, 25. novembra v Tovarni celuloze Obir**. Spored: ob 15. uri krst „ceste praznih obljub“, od 18. ure dalje kulturni program: nastopajo Heino Fischer, Trta, Srce, Janki Kovačič (kantavtor iz Slovenije) ter grška folklorna skupina Lakis & Achwach z Dunaja. Vsi prisrčno vabljeni!

Okraj Velikovec: problem delovnih mest ni rešljiv!

Medtem ko koroški politiki med seboj kar tekmujejo v obljubljanju novih delovnih mest v okraju – dolino Belo so v tem smislu že odpisali –, je Koroška delavska zbornica predložila izčrpno študijo o gospodarskem položaju v okraju Velikovec. Izsledki pa so porazni: velikovski okraj je najslabši med vsemi.

Na razpolago je premalo delovnih mest, situacija v posameznih občinah pa je skorajda obupna. Nizek je tudi odstotek zaposlenih, od teh pa se jih mora nad 60 odstotkov voziti na delo v druge okraje. Takšno je

stanje v tem času, torej še preden bo več kot 200 delavcev, zaposlenih v Obirju, ostalo brez dela.

Prav visok delež brezposelnih (lani povprečno nad 9 odstotkov) je zaskrbljujoč, saj je v velikovškem okraju tudi število delovnih mest v industriji v zadnjih petih letih v stalnem upadu. Prav zato je predsednik delavske zbornice Josef Quantschnig na tiskovni konferenci izrazil pomisleke v zvezi z napovedano podporno akcijo dežele tistim podjetjem, ki bi bili pripravljeni vsaj za eno leto namestiti brezposelne iz

Obirja. Zahteval je, da bi bilo treba dati pomoč delavcem (npr. za nadaljnje izobraževanje), ne pa podjetnikom, ki jim niti ni treba zagotoviti, da bodo ustvarili nova stalna delovna mesta.

Prav s tem ozadnjem je treba namreč videti tudi „ponudbe“ nekaterih podjetnikov v velikovškem okraju, ki bi radi od dežele dobili plačano delovno silo za eno leto, po preteku te dobe pa bi delavce spet odpustili. Manjka torej ustrezna zaposlitvena alternativa, h kateri doslej tudi delavska zbornica še ni doprinesla kaj

konkretnega.

Medtem pa se širi tudi solidarnost s stavkajočimi v Obirju. Med drugim tudi študentje in sodelavci celovške univerze zahtevajo „perspektivno regionalno načrtovanje, ki bi ljudem v dolini Bele zagotovilo tako delovna mesta kot tudi kulturno, socialno ter ekonomsko infrastrukturo.“ Delavci pa nadaljujejo z gladovno in sedečo stavko. Tiste, ki so z gladovno stavko začeli in so zaradi izčrpanosti morali v bolnico, sta nadomestila zdaj dva druga delavca.

Privatna šola Mohorjeve:

s strani
dežele niti
šilinga podpore...

Dežela Koroška ni pripravljena iz javnih sredstev podpreti privatno konfesionalno šolo Mohorjeve v Celovcu. Oddelek za šolstvo pri koroški deželni vladi je to zavrnitev te dni sporočil lastniku šole. V pismu deželna vlada odločitev utemeljuje s tem, da bi drugačna odločitev prejela nadaljne odločitve na tem področju.

PREBERITE

- 2 Kongres A.I.D.L.C.M. v Lyonu podprl manjšine v srednji Evropi
- 3 Reportaža: Ohraniti raj ali boj proti „sveti kravi“
- 4 Tomaž Ogris novi predsednik SPD Radiše
- 5 Znanstveni publikaciji založbe Drava o nemškem nacionalizmu na Koroškem
- 6 O ustavnem varstvu madžarske in italijanske manjšine v Sloveniji
- 8 Že cesarji so cenili zdravilno moč laških vrelcev

Udeleženci podijske diskusije „Kaj mi sami prispevamo k uresničevanju naših pravic?“

Tinje: diskusija brez jedra

„Kaj mi sami prispevamo k uresničevanju naših pravic?“ je bilo vprašanje diskusijskega večera v sredo zvečer v domu v Tinjah v okviru serije predavanj in diskusij na temo „Manjšinska politika v Avstriji – na novi poti?“. Na zastavljeno vprašanje naj bi odgovarjalo sedem vidnih koroških Slovencev, od katerih pa sta se zaradi zadržano-

sti kar oba predsednika osrednjih političnih organizacij (predsednik ZSO je bil na službenem potovanju na Poljskem, predsednik NSKS pa na sestanku gospodarstvenikov v bližnjem Pliberku). Po več kot triinpolurni diskusiji so udeleženci večera – tako za omizjem kot tudi v avditoriju – odšli domov, ne da bi slišali zadovoljiv konkreten odgo-

vor (tudi zato, ker je vodja diskusije očitno pozabil na zastavljeno vprašanje in je hotel kuhati svojo neužitno juho?).

Večurno diskusijo so z zaključnimi mnenji rešili župnik Tomaž Holmar z Obirskega, tajnika ZSO in NSKS dr. Marjan Sturm in mag. Marjan Pipp, ravnatelj slo-

(Dalje na 2. strani)

WIDER DIE RESIGNATION

Solidaritätsveranstaltung
für die hungerstreikenden
Rechberger Arbeiter

Samstag, 25. 11. '89
Zellstoffwerk
Obir/Rechberg
Tovarna celuloze
Obir/Rebrca

15 Uhr:
TAUFE der „Straße der leeren
Versprechungen“
anschl.: Öffentliche Beleg-
schaftsversammlung: „Ar-
beitsplätze für das Vellachtal“

18 Uhr
KULTURPROGRAMM
mit Heino Fischer – wider-
ständig in Kärnten; Trta; Srce;
Jani Kovačič – Liedermacher
aus Slowenien; LAKIS & ACH-
WACH – griechische Rebel-
lenmusik aus Wien

Odborniki, izvoljeni na samostojnih slovenskih listah v južnokoroških občinah, so v ponedeljek na izrednem občnem zboru Kluba slovenskih občinskih odbornikov v Celovcu soglasno izvolili novo predsedstvo KSOO z novim predsednikom mag. Petrom Waldhauserjem.

KSOO na poti k neodvisni samostojni organizaciji

Izredni občni zbor Kluba slovenskih občinskih odbornikov v ponedeljek v Celovcu, na katerem je bilo soglasno izvoljeno novo predsedstvo na čelu s predsednikom mag. Petrom Waldhauserjem, je potrdil že v času prejšnjega predsednika Mirka Kumra začeto pot k široko zasnovani, odprti in samostojni politični organizaciji koroških Slovencev.

IVAN LUKAN

Novi predsednik mag. Waldhauser je takoj po izvolitvi novega, močno spremenjenega predsedstva povabil vse Slovence, ki delujejo v občinskih odborih, k sodelovanju v prid slovenske narodnostne skupnosti in njenih pravic. Pri tem je poudaril, da bi bil eden izmed možnih skupnih imenovalcev za tako široko sodelovanje 7. člen Avstrijske državne pogodbe. Osnova za uspešno delo za slovensko narodnostno skupnost na Koroškem pa mora biti po njegovem mnenju v občinah in na drugih ravneh „tudi medsebojna podpora in zaupanje, po možnosti opuščanje vseh nepotrebnih ideoloških gledanj in pregraj ter zavrnitev frakcijskih in drugih prisil, katerim so v glavnem izpostavljeni naši ljudje v večinskih strankah.“

V svojem poročilu je Waldhauser kritiziral obe osrednji organizaciji, češ da KSOO nista bili pripravljene priznati tistega mesta, ki mu po realni oceni dejansko pripada. To pa je po Waldhauserjevem mnenju ne le oviralo večjo uspešnost v občinah, temveč tudi oteževalo delo kluba in „ne nazadnje tudi pripomoglo k odstopu predsednika Frica Kumra“. Od obeh osrednjih organizacij je zahteval, „da čimprej tudi formalno sprejmeta sklep o zastopstvu KSOO v koordinacijskem odboru ter da dobi v narodnostnem sosvetu svoje mesto tudi predstavnik KSSO kot izvoljeni zastopnik koroških Slovencev.“ Ne nazadnje pa je pozval obe osrednji organizaciji, da moralno in finančno v večji meri podpreta težnje in naloge Kluba slovenskih občinskih odbornikov.

Tajnik Zveze slovenskih organizacij dr. Marjan Sturm

je novemu predsedstvu čestital k izvolitvi in KSOO zaželel mnogo delovnih uspehov. Samokritično je ocenil doseženo podporo Klubu slovenskih občinskih odbornikov s strani ZSO in se izrekel za

Prejšnji predsednik Mirko Kumer-Črčej: „Moj odstop je bil zelo zdrav, saj je marsikoga prebudil. V vaše delo vključite mladino, preden bodo to storile druge stranke!“

novi kvaliteto v odnosu in sodelovanju do te organizacije, ki ima in bo tudi v bodočnosti imela pomembno narodno-obrambno funkcijo.

Odgovoril je tudi na razne diskusijske prispevke na tem občnem zboru in državnem poslancu Karlu Smolleju, ki je spet veliko besedičil o demokraciji, rekel, da je imel ob glasovanju o šolskem zakonu v dunajskem parlamentu enkratno priložnost dokazati svoj odnos do demokracije oz. upoštevanja mnenja večine!

V novem predsedstvu KSOO so: mag. Peter Waldhauser, predsednik; Andrej Wakounig in Fortunat Olip, podpredsednika; mag. Jože Wakounig, tajnik; mag. Urban Popotnig, namestnik tajnika; Ingrid Zablatnik, blagajničarka in Jože Ottowitz, namestnik blagajničarke. Poslovodni tajnik bo še naprej Bernard Sadovnik, ki je na občnem zboru podal obširno delovno poročilo.

Eksport-import podjetje išče

kvalificirano sodelavko

za pisarno, znanje obeh deželnih jezikov, angleščina zaželena.

Nadaljnje informacije dobite na tel. števil. 04227/3802.

Zaščito manjšin je treba dvigniti na mednarodno raven

11. novembra 1989 je v Lyonu v Franciji zasedal glavni odbor Mednarodnega združenja za obrambo ogroženih jezikov in kultur (A.I.D.L.C.M.). Po temeljiti razpravi o delu odbora od zadnjega zasedanja in o vsebinskih in organizacijskih vprašanjih v zvezi s prihodnjim kongresom, ki bo konec julija 1990 v Nici, so delegati poročali o aktualni pravni in dejanski situaciji narodnostnih skupnosti in drugih manjšin v posameznih državah. Pokazalo se je, da skoraj vsepovsod obstajajo pomanjkljivosti v manjšinsko-varstvenem pogledu, ki nikakor ne odgovarjajo sodobnemu mednarodnemu standardu manjšinske zaštite, kakršen je predviden v mednarodnih deklaracijah o človekovih pravicah in še posebej v zaključnem dokumentu „Dunajskega srečanja 1986“ zastopnikov držav na Konferenci o varnosti in sodelovanju v Evropi.

Največ časa na zasedanju pa so posvetili razpravi o spontanem preporodu demokratičnih in nacionalnih gibanj na vzhodu. A.I.D.L.C.M. budno spremlja to dogajanje in vidi v njem zlasti za manjšine nove možnosti uveljavljanja ne le za krepitev lastne identitete, temveč zlasti še za ublažitev konfliktov in mirnega sožitja ter plodnega sodelovanja med narodi.

Naročite in širite „Slovenski vestnik!“

V tem smislu izraža prizadetim narodnostnim manjšinam svojo solidarnost in jih vabi, da se enakopravno integrirajo v organizirano delo in skupno prizadevanje za obrambo in varovanje ogroženih jezikov in kultur.

Na zasedanju so sodelovali zastopniki raznih manjšin iz petih držav, iz Avstrije dr. Franci Zwitter st. kot podpredsednik te ugledne mednarodne manjšinske organizacije, ki vzdržuje tesne stike z UNESCO-organizacijo Združenih narodov za vzgojo, znanost in kulturo.

Obir: Stališče poslovodstva

Poslovodja tovarne Obir na Rebrci dipl. inž. Feliks Wieser je včeraj na posebnem zborovanju obvestil delavce in nameščence o trenutni situaciji. V posebni tiskovni izjavi pa je tudi poudaril, da je tovarna celuloze Obir na Rebrci po prevzemu leta 1979 vsaj za 10 let zagotovila existenco delavcem, kmetom, obrtnikom in družinam v dolini Bele, ter tudi bistveno prispevala h krepitvi cele regije. Wieser je tudi opozoril, da je poslovodstvo že leta 1985 predložilo obsežen projekt za sodobno tehnološko sanacijo in izgradnjo podjetja, da pa je „Obir, gospodarsko zdravo podjetje, postal žrtev zgrešene deželne gospodarske politike, ki se je usmerjala izključno v rešitev tovarne v Magdalenu.“

Wieser je napovedal, da bo firma Obir, ki ni ukinjena, nadaljevala vsaj s trgovanjem z lesom, in da se bo prizadevala, „po ocenitvi uporabnosti obstoječih naprav v roku enega leta uresničiti nov proizvodni program“.

Na koncu tiskovne izjave pa Wieser poudarja: „Poslovodstvo in lastnik se zavedata težke socialne situacije, s katero so soočeni odpušteni delavci in nameščenci. Zato se prizadevata, da bi v pogajanjih z obratnim svetom in sindikatom kar se da kmalu našla ustrezne rešitve glede socialnega načrta.“

K uresničevanju pravic prispevamo bore malo!

(Nadaljevanje s 1. strani)
venske gimnazije dv. svetnik dr. Reginald Vospernik, inž. Peter Kuhar, dv. svetnik dr. Pavel Apovnik, dr. Franc Merkač ter nekateri diskutanti iz poslušalstva, čeprav so bila mnenja o tem, kako bolj učinkovito prispevati k uresničevanju naših pravic, različna.

Osnovna misel večera: koroški Slovenci se premalo poslužujemo tudi tistih pra-

vic, ki jih ta čas imamo, morali bi biti bolj odločni v boju za ohranitev slovenskega jezika in slovenske kulture na Koroškem, dvigniti moramo samozavest narodnostne skupnosti in vsakega njenega člana začeti v družinah in pri mladini, obstaja nujna potreba po izobraževalni ustanovi za odrasle, krepiti moramo odpornost proti asimilacijskemu pritisku, treba bo profesionalizirati

delo osrednjih slovenskih političnih in tudi ostalih organizacij ter poenotiti tako imenovane servisne službe, izkoristiti je treba vse pravne možnosti za uveljavitev večjih pravic pripadnikov manjšine in ne nazadnje je potrebna tudi demokratizacija v vrstah koroških Slovencev.

Zahteve in misli, ki so že dolgo znane, toda v nezadostni meri ali sploh ne uresničene. Predlog za formulacijo

nove, skupne in za obe organizaciji obvezujoče spomenico, ki naj bi vsaj ustavila proces razhajanja obeh taborov koroških Slovencev, je po vsem tem na mestu. Spomenici pa je treba dati novo, v bodočnost usmerjeno vsebino. Potem bo odgovor, kaj naj vsi – skupine in posamezniki – prispevamo k uresničevanju naših pravic, lažji!

Ivan Lukan

Avstrijska vojska ima vzdolž Drave kar cel sistem podzemskih bunkerjev. To je znano, zgradila pa ga je menda v bojazni pred „napadom jugoslovanskih čet na Avstrijo“. Tako pravi mit stare „urangstovice“, ki jo (je) avstrijska vojska kar rade volje prevzema(la). Vsaj v zadnjem desetletju pa tudi koroški vojaški poveljniki zelo pogosto zahtevajo vedno novo, boljše orožje, da se lažje gredo „vojaško igro“. In v ta namen se avstrijski vojaški proračun iz leta v leto povečuje, čeprav bi morala Avstrija stremeti za tem, da tudi z lastnim zgledom prispeva h kreptitvi zavesti, da svet potrebuje edinole mir in razorožitev.

Toda koroška vojaščina tudi s sedanjim stanjem ni zadovoljna. Zato hoče na primer razširiti tudi svoje področje za gozdne vaje na planinah pod Košuto. To pa na način, ki bi hudo prizadel tako kmete, ki imajo na tem področju služnostne pravice, kot tudi celotno občino Sele. Proti tem načrtom je potreben odpor.

Ohraniti raj ali boj proti „sveti kravi“

ANDREJ MOHAR

Grosova planina, Mrzli log, Kvadnikova in Kobovnikova planina sestavljajo področje v Košuti, ki je sicer v lasti humperškega gozdnega urada, na katerem pa imajo selski kmetje že dolga leta služnostne pravice. Poleti prav v tem predelu pasejo svoje krave in ovce. Toda pri tem jih vedno bolj ovira vojaščina, ki ima na tem arealu svoj urejen prostor za vaje in streljanje z bojno municijo.

Prav te planine v Košuti pa so tudi turistično privlačne za Korošce, ostale Avstrijce in inozemce. Prehod preko sedla od Cerkve do Trkla in obratno oziroma pohod na Košuto sta zaradi vojaških vaj pogostokrat zabranjena. Povrh je to edina turistična privlačnost, ki jo Sele lahko nudijo, za gostilničarje ob začetku in koncu planinske poti pa tudi edini vir dodatnega zaslužka.

Seveda pa je skrb Selanov še večja, odkar se je lani zvedelo, da namerava vojaščina s pomočjo humperškega gozdnega urada svoje področje še povečati, oziroma zgraditi še novo gozdno pot, ki naj bi po vsebini odloka okrajnega glavarstva služila „poleg gozdarskim namenom tudi za transport artilerijske municije in topov“.

Čeprav je vojaška komanda za Koroško pozneje sicer sporočila, da na Grosovo planino ne nameravajo „vlačiti“ artilerije, pa je njeno trditev, da bi „z novo potjo lahko hitreje zasedli infantrijske položaje in bi se tako obramba z ostrim orožjem in s tem povezano zapiranje poti lahko skrajšalo“ mogoče pojmovati kvečjemu kot cinizem.

Nikakor namreč ni mogoče razumeti, da bi še močnejše orožje in še večja kumulacija vojaščine lahko prispevala k miru v Košuti. Dejansko pa gre tudi zato, da bi za gradnjo te poti morali posekati tudi del lesa, ki je doslej varoval

m. dr. pred plazovi in erozijo, poleg tega pa bi trasa skoraj kilometer dolge nove poti potekala skozi zaščiteno vodno področje, ki daje pitno vodo npr. koči Turističnega združenja prijateljev narave in ki naj bi bila zajeta tudi v meddržavni pogodbi o zaščiti voda v Karavankah, o kateri se že dolgo pogajata Avstrija in Jugoslavija.

Vseh teh nasprotujočih argumentov pa v pravnih razpravah niso upoštevali ne humperški gozdni urad ne vojaščina ne okrajno glavarstvo. Tistih, ki pa bi jih posledice najbolj prizadele, pa sploh niso vprašali za mnenje. Tudi občina ni imela možnosti ugovora, kar župan Engelbert Wassner (SPO) in podžupan Nantej Olip (EL) ostro kritizirata. Olip vidi v tem celo načrtno izključevanje zastopnikov občine: „Vojaščina je pač očitno sveta krava, ki se ji nihče ne bi smel postaviti po robu!“

Toda selski občinski svet je s soglasnim sklepom že novembra 1988 zavrnil načrte

vojaščine in tudi pripomnil, da „občina nima nikakršnega interesa, da bi prostor za vaje še povečali, ker vojaške aktivnosti hudo motijo turizem, planšarstvo in upravičence pri izvajanju servitutnih pravic.“

Toda pravega odmeva doslej še ni bilo. Župan Wassner je v razgovoru za naš list sicer napovedal, da se bo o tem problemu pogovarjal še z deželnim svetnikom Schillerjem in tudi njemu povedal, da nova pot „za gozdarske namene nikakor ni potrebna ter da bi le škodila turizmu, ki bi tako zgubil svojo privlačnost – Košuto“. Toda konkretnih načrtov župan še nima. Kritiziral pa je, da ga EL ni povabila na sobotno tiskovno konferenco: „Pri tem gre vendar za vse občane, neglede na strankarsko pripadnost!“, hkrati pa je poudaril, da pa je prav s to tiskovno konferencopozornost javnosti vendarle porasla.

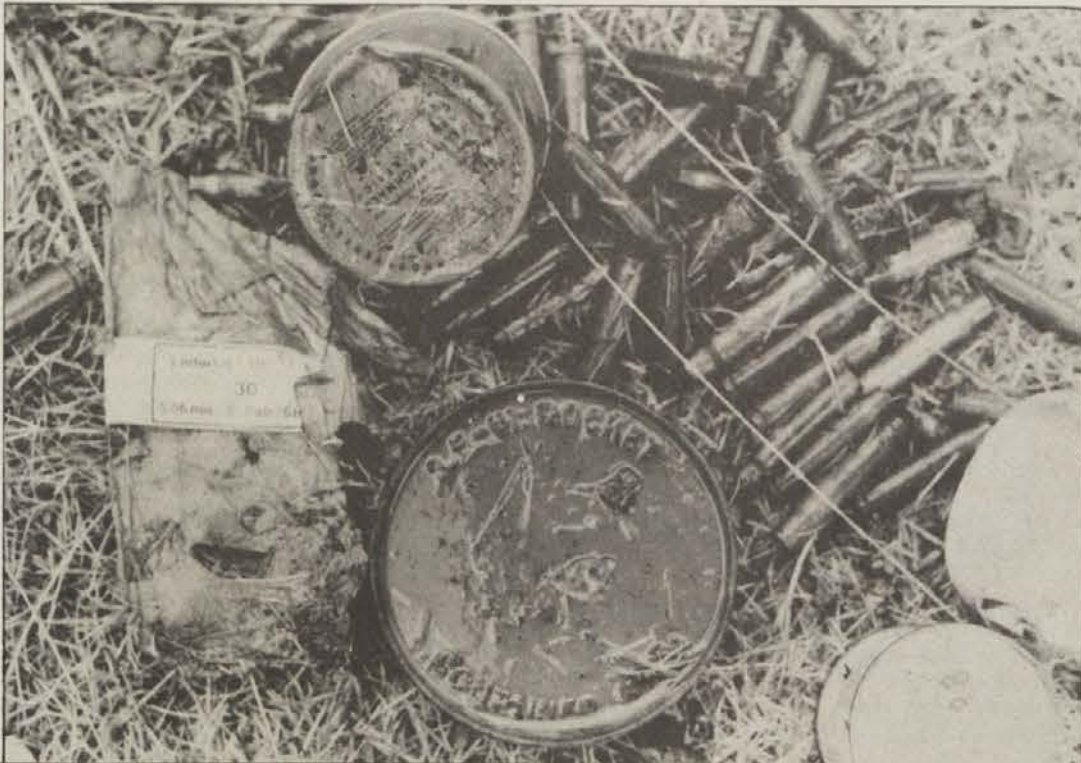
Prav na to pa je ponosen Nantej Olip, ki je menil, da „je prvi korak storjen“. Olipu

gre za to, da se o problematiki razpravlja javno. EL pa zahteva, da tako humperški gozdni urad kot tudi vojaščina predložita podroben načrt, da občina dobi pravico do soodločanja in ugovora ter da se kmetom zagotovijo vse pravice, ki izvirajo iz služnostne pogodbe. Državni poslanec Smolle pa je že najavil, da se namerava o zadevi pogovarjati s pristojnim ministrom Lichalom.

Najmočnejši pa je odpor med kmeti, ki že zdaj govorijo o hudi škodi, ki so jo utrpeli zaradi vojaških aktivnosti pod Košuto. In vsi se bojijo, da bo škoda še večja, če bo imela vojaščina še več vaj, če bo uporabljala še močnejše orožje. Zato so zadovoljni, da je javnost postala bolj pozorna na ta problem. Tudi sami se nameravajo vključiti v odpor proti tem načrtom, ne nazadnje tudi iz prepričanja, da okrepljene vojaščine vsaj v času popuščanja napetosti in razorožitve ne potrebujemo.

Župan Engelbert Wassner (levo) in podžupan Nantej Olip (desno) kot zastopnika občine nasprotujeta povečani aktivnosti vojaščine pod Košuto. Glavna žrtev tega načrta pa bi bili selski kmetje, ki se že zdaj pritožujejo nad veliko škodo: krave in ovce so zaradi hrupa zbegane, zaradi tega morajo živino pogosto zaklati kar na planini. Vojaščina pa povzroča tudi mnogo odpadkov (čisto desno).

Tomaž Ogris novi predsednik SPD „Radiše“

Preteklo soboto, 18. 11. 89 je SPD „Radiše“ opravilo svoj redni občni zbor, na katerem se je zbralo 45 članov. Sledili so poročilom ter razpravljali o bodočnosti društva.

Na začetku so se udeleženci spomnili članov društva, ki so umrli v zadnjih dveh letih. To so bili: Ana Lampichler (Jugova mama), Robert in Maria Picher (Lipševa), Janez Hribernik (Kues) in Janez in Angela Pisjak (Pridovnikova).

Posebno se je predsednik Ludvik Ogris zahvalil za pomoč rajnim članom: Jugovi mami, Pridovniku in Angeli Pisjak, ki je umrla stara šele 26 let.

Nato je podal svoje poročilo. Že v uvodu je napovedal svoj odstop po 10-letnem predsednikovanju društva. Prav tako so svoj odstop najavili tajnik Franci Walter, blagajnik Janez Hribernik in odbornik Janko Tolmaier ml. Janez Hribernik je bil blagajnik nad 30 let, medtem ko sta Franci Walter in Janko Tolmaier ml. delovala v društvu 8 oz. 6 let. Predsednik je poročal o delovanju društva v preteklih 10 letih. Posebno je poudaril velike investicije za opremo kulturnega doma. Obljubil je tudi, da se bo še nadalje zavzemal za dobro društva, saj ne odstopa zaradi morebitnih razprtij.

Tajnik Franci Walter je poročal o delovanju društva in skupin v preteklih dveh letih. Skupaj je naštel kar 75 prireditev in akcij. Delo se je opiralo predvsem na društvene skupine: mešani pevski zbor (vodi Stanko Wrulich), moški pevski zbor (vodi Stanko Wrulich), odrska skupina (vodi Nužej Wieser), „Radiške fantje“ (vodi Nužej

Lampichler), mladinska skupina (vodi Tatjana Tolmaier), otroška skupina (vodi Heidi Lampichler), skupina karateistov (vodi Milan Hribernik), skupina flavtistov (vodi Janko Tolmaier).

V zadnjem času se je organizirala tudi skupina žensk, ki se ukvarja z gimnastiko. Vodi jo Maria Woschitz. Na Radišah že več let deluje tudi oddelk glasbene šole, kjer se mladina uči igranja na klavirju. Iz poročila blagajnika Hanzija Hribernika, Boštjana, je bilo razvidno, da je društvo prav v zadnjih letih dobro gospodarilo, tako da je delo v bodoče finančno zagotovljeno.

V živahni razpravi je bilo slišati tudi mnenje, da bo treba na vsak način posodobiti društvena pravila, ker ne ustrezajo sedanjim zahtevam in potrebam.

Pri tajnih volitvah je Tomaž Ogris, ki je kandidiral za predsednika, dobil 32 glasov. Občni zbor je tudi z veliko večino potrdil predlagan sestav odbora: podpredsednik je Nužej Wieser, tajnik Andrej Lampichler (Jožica Hribernik), blagajnik Milan Hribernik (Daniel Wrulich), odborniki pa: Maria Pichler, Ani Tolmaier, Martin Ogris, Nužej Pisjak, Maria Ogris in Stanko Wrulich.

Tomaž Ogris je po izvolitvi izrekel željo po sodelovanju vseh članov, predvsem pa novih odbornikov. Občni zbor se je zaključil s slovensko himno Zdravljico. Zatem je Tomaž Ogris pokazal še nekaj dia-slik o društvenem delovanju. Novemu predsedniku in celotnemu odboru želimo veliko uspeha v prid slovenski narodni skupnosti.

Franci Walter

Kamničani v Celovcu

V oviru prireditev ob 30-letnici obstoja MePZ Jakob Petelin Gallus so Gallusovci v četrtek, 16. 11. 1989 povabili na koncert v Celovec najstarejše registrirano pevsko društvo v Sloveniji, „Liro“ iz Kamnika. Po pozdravni pesmi Gallusa so nastopili gostje. Močan zbor je že po videzu obetal izvrstno doživetje. Že s prvimi pesmimi si je osvojil srca poslušalcev. Ves spored je bil pester in zelo zahteven. Prepričevali so negovani glasovi, ki jih dirigent zna popeljati k domišljjeni interpretaciji. Ni čudno, da je tako petje po vsaki pesmi izzvalo iskren aplavz. Zbor, ki je že leta 1982 obhajal svojo stoletnico in šteje med najboljše v Sloveniji, je v vsem dolgem obdobju iskal in gojil žive stike s koroškimi Slovenci. Lira je pogosto nastopala pri nas in tudi nekaj naših slovenskih koroških zborov je gostovalo v Kamniku. Škoda, da je bil obisk tako pičel. Pa

Nova didaktična igrača

Izobraževalna delavnica za dvojezično komunikacijo – KOKO je pravkar predstavila novo izvirno in umetniško oblikovano dvojezično didaktično igračo z nazivom Kokolino. To so igralne karte, namenjene otrokom od 5. leta starosti. Igra Kokolino vsebuje 33 kart – 16 parov živali in Kokolina. Na kartah so upodobljene vodne, trav-

niške in gorske živali. Igralci (otroci ali odrasli) morajo ob igri zbirati živalske pare, zmaga pa tisti, ki obrzi Kokolina. Karte so poimenovane slovensko in nemško. Naklada znaša 2000 kompletov, cena pa je 79 šilingov.

Karte je domiselno izrisal Saša Kump. Novo igračo je mogoče kupiti v obeh slovenskih knjigarnah v Celovcu in pri založniku.

Umrli B. Jakac

Slovenska kulturna javnost je izgubila veliko umetniško osebnost. Umrli je Božidar Jakac, znani slovenski impresionist in portretist. Jakac je zapustil ogromen umetniški opus, zlasti tisti iz partizanskih let in kot slikarski kronist slavne poti v Jajce in kočevskega zbora odposlanec slovenskega naroda.

Dela pokojnika so javnosti na ogled v stalnih galerijah v Novem mestu in Kostanjevici na Krki.

J. Šušteršič

Umrli je Jernej Šušteršič, zavzet etnograf. Njemu se imamo zahvaliti, da smo na Koroškem ohranili mnogo etnografskih dragocenosti. Šušteršič je bil vodja ekipe študentov, ki je v povojnih letih pri nas zbirala gradivo, ki je sedaj vključeno v etnografsko zbirko SPZ. Jerneja Šušteršiča, ki ga je SPZ odlikovala z Drabosnjakovim priznanjem, bomo ohranili v trajnem spominu.

KULTURNO PISMO IZ SLOVENIJE

Privlačne celovške knjige

Množična prireditev na 9. Slovenskem knjižnem sejmu, ki so ga po enem tednu zaprli v ponedeljek zvečer v Ljubljanskem Cankarjevem domu, je sicer privabila veliko zlasti mladih obiskovalcev (šolarjev), toda razstava sama po sebi je bila razmeroma skromna. O tem govorijo tako sami založniki kot tudi drugi poznavalci knjižnih in založniških razmer v Sloveniji: vsesplošna jugoslovanska kriza je tudi tu opravila svoje. Knjig je vse manj, posebno še izvirnih domačih, manjkajo pa zlasti veliki založniški projekti; „luknje“ skušajo merodajni zakrpati s prevodi – pa še ti so skromni. Knjiga kratkomalo „ne gre“, in nihče ne upa investirati vanjo. Še najbolj pogumni so (za zdaj še maloštevilni) zasebni založniki. Toda revščina slovenskega založništva se ne kaže samo v vedno manjšem številu slovenskih izvirnih del, ampak tudi v njihovi opremi in plasmaju. Ob nekaterih izjemah slovenske knjige niso ravno razkošno opremljene, toda kljub temu so drage, mnogim nedostopne.

V dneh sejma so založbe pripravile ob drugem vrsto tiskovnih srečanj z novinarji. To je bil tisti del razstave (svoje knjige je v celoti raz-

stavljalo 31 založnikov), ki je bil zelo privlačen in dobro obiskan. Tako imenovane tiskovne konference so imele vse razstavljalke, med njimi vse tri iz Celovca: najprej založba Drava, nato založba Wieser in Mohorjeva družba. Takoj je treba zapisati, da so zamejske založbe, vključno z ZTT (tržaška slovenska založba), bile verjetno najbolj privlačne: že na pogled so njihove knjige lepo oblikovane in so skoraj vse po vrsti prese-gale oblikovalsko raven „matičnih“ hiš. Prav tako so se v glavnem vse tudi na tiskovnih konferencah predstavile v zelo dobri luči, z informacijami, ki k takšnim predstavitvam spadajo. In kaj so predstavile? Če strnem:

Pri Dravi so opozorili najprej na nemški prevod Kosmačevega „Pomladnega dne“ (prevedel iz slov. Klaus Detlef Olof), potem pa na slovenska izvirna dela, ki jih izdaja Drava in so izšla že pred meseci, pa na izid prevodov iz nemške oz. avstrijske literature, kot je pripoved Petra Handkeja „Pisatelj popoldan“ v prevodu Boruta Trekmana. Na koncu je urednica Helga Mračnikar opozorila še na zbirko prevodov (v slovensčino) anglosaksonskih del, s katero želi založba

Nespretna spretnost

Celovška galerija Carinthia je bila premajhna, ko je bil v njej minuli ponedeljek pogovor z deželnim glavarjem Jörgom Haiderjem. Prišli so ponižani in razžaljeni umetniki, da bi slišali kes in obžalovanje nad obtožbami, ki jih je Haider izrekel na račun koroških in drugih umetnikov. Prišli so, da ga povprašajo in slišijo odgovore na to, kaj meni o svojih (in funkcionarjev njegove stranke) izpadih nasproti umetnikom, ki jim je svetoval, naj zapustijo deželo, če jim tu ni všeč, pa o širjenju nacistične miselnosti v strankin almanahu Grenzlandjahrbuch“ in še o marsičem, kar koroške umetnike združuje v protestu in distanciranju do njegove politike.

Toda prišli so zaman. Haider je sicer mnogo govoril, povedal pa nič. Z izmikanjem in praznim besedičenjem pa prisotni niso bili zadovoljni.

Da je dialog, kakršnega si je Haider predstavljal, spodletel, bo pač moral pripisati svoji retorični spretnosti, s katero se je nespretno izmikal zastavljenim vprašanjem. S tem svojega odnosa do umetnikov ni popravil. Ugotovitev, da „imamo vsak svoje stališče“, je preskromna, da bi vodila k zblizjevanju, nasprotno, prepad je postal še globlji.

„kompletirati“ slovensko knjižno ponudbo.

Založba Wieser je dan pozneje predstavila svoje nemške izdaje, uvodoma pa pravkar izšlo knjigo mlade Ljubljankanke Katarine Marinčič „Tereze“. Kot je znano, je založba pretežno del svojih slovenskih izdaj „krstila“ že prej, tako da je tokrat lahko javnost spomnila na svoja prizadevanja poslati na nemško beroče območje pomembna dela iz srednjeevropskega prostora, med njimi tudi slovenska: v ospredju je bil tu izid knjige Jožeta Javorška „Nevarni spomin“, ki je pred dvema letoma izšla že v francoščini. Govor je bil tudi o nemških prevodih iz madžarščine in italijanščine. Sodeč po tem postaja založba Wieser uspešna posredovalka literatur na srednjeevropskem območju.

Mohorjeva, ki je sklicala tiskovni sestanek zadnji dan sejma, je predstavila knjigo besedil, ki jih je pri njej nekoč objavil Ivan Cankar (z naslovom Ivan Cankar in Mohorjeva, z uvodom in v izboru Franceta Bernika), izvirne pesmi Maruške Sedlak „Čas uhaja, čas biti...“ in prevod prozne knjige I. Puanigg „Laila“ (v prevodu Mire Miladinović). Sicer pa je Mohorjeva – tako kot druge slovenske koroške založbe – razstavila vse svoje izdaje zadnjih dveh let. J. Horvat

Nagrada za Gustava Januša

Dobitnik letošnje deželne kulturne nagrade je slikar Hans Staudacher. To je sporočila pristojna žirija, ki je objavila tudi ostale nagajence. Veseli smo, da je med njimi tudi koroški slovenski pesnik in slikar Gustav Januš, ki mu je žirija prisodila dostojanstveno nagrado (Würdigungspreis). Iskreno čestitamo.

Predstavitve novih knjig Založbe Drava je privabila precej zainteresirane publike. Sliki: Mohar

Tradicija nacionalsocializma v koroškem časopisju še živi!

Koroški knjižni teden pravzaprav niti ne bi mogel imeti boljšega zaključka. Medtem ko je pred nedavnim antifašističnim silam uspelo prepričati predavanje Davida Irvinga, ki med drugim zanika obstoj plinskih celih v Hitlerjevih kacetih, so mu v okviru knjižnega tedna dopustili mesto med razstavljenimi knjigami. Da trgovska zbornica, ki je prireditev organizirala, tega ni prepričala, jo uvršča v vsakdanost koroške politične scene. Prav s tem pa se ukvarjajo avtorji dveh novih knjig, ki sta izšli pri Založbi Drava.

Prva je delo Bernharda Perchiniga „Wir sind Kärntner und damit hat sich's“ (glej tudi okvir spodaj), druga pa znanstvena raziskava jezika slovcov dunajske univerze, Floriana Menza in Johanne Lalouschek, ki sta ob strokovni pomoči univ. prof. Wolfganga U. Dresslerja obdelala „publicistični abwehrkampf koroških časopisov od leta 1918 dalje“.

Knjiga „Der Kampf geht weiter“ (Borba se nadaljuje) upravičeno nosi ta naslov, saj znanstveniki v njej dokažejo, da se splošna vsebinska ost oziroma težnja koroškega časopisja od plebiscita do danes ni bistveno spremenila. In to tudi ne od značilnosti v

času nacionalsocializma. Nasprotno: znanstveniki dokazujejo, da se v vprašanju slovenske manjšine razni dnevniki še sedaj poslužujejo besedišča in stavčnih tvorb, ki so v času hitlerije služile kot sredstvo za ponemčenje „južnega gausa“, s ciljem, da bi iztrebili zadnji kanček slovenščine.

Izpoved knjige je potrebno in logično nadaljevanje ukvarjanja Rektorke konference avstrijskih univerz z vprašanjem slovenske narodne skupnosti na Koroškem oziroma s politiko, ki dopušča tako restriktivno obravnavanje manjšine. Razumljivo, da take nedvoumne ugotovitve, kot je ta, da vsaj

del koroških medijev z besediščem nadaljuje tradicijo nacionalsocializma, tudi bolijo. Zato se je kajpada tudi v tej zvezi spet pojavil občutek „neznanstvenosti“. To pa seveda iz vrst tistih, katere znanstveni izsledki najbolj okarakterizirajo, tistih, ki jim še malo ni mar, da bi – tudi kot odgovorni v posameznih uredništvih – prispevali k temu, da bi se mediji uprli uradni protimanjšinski politiki ali pa s svojim poročanjem vsaj prispevali k temu, da bi se predsodki manjšali.

Naravnost osupne pa tudi prikaz metod, katerih se v svojem protimanjšinskem razpoloženju poslužujejo posamezna uredništva. To gre po ugotovitvah avtorjev celo tako daleč, da z načrtno politiko pisem bralcev gonijo proti Slovincem še razpihujejo, medtem ko se npr. v uredniških člankih kažejo na videz neodvisne in nepristranske.

Vodja skupine avtorjev dr. Dressler je v razpravi ob predstavitvi še pripomnil, da je prav prefinjenost posameznih novinarjev nekaterih koroških časopisov znanstvenike osupnila: „Kot Dunajčani, ki koroškega dnevnega časopisja nismo bili vajeni, smo onemeli. Takega načina poročanja, uporabe terminologije nacionalsocializma iz časopisov drugih zveznih dežel nismo poznali.“

Je torej prav v tem posebnost in skrivnost koroškega dnevnega žurnalizma? Ali smo se je na Koroškem že tako privadili, da je tako močno niti ne zaznamo več? katerim namenom služi? – Na ta vprašanja vam bo odgovorila knjiga „Der Kampf geht weiter“.

Andrej Mohar

Pomladitev

Na svojem običnem zboru so slovenske žene, kot smo že poročali, pomladile svoj odbor. V dopolnilo navajamo, da je poleg Vide Obid postala podpredsednica še Monika Gasser iz Bilčovsa, v širši odbor pa so bile na novo izvoljene Helga Močnik, Vera Malle, Mici Pšajder, Rozalija Čertov, Krista Lausegger, Vida Picej, Marija Hribar, Ani Reichman, Melita Reichman, Uši Schellander in Ani Verdel.

HEUTE IM SLOVENSKI VESTNIK

Die Seite für unsere deutschsprachigen Leser/innen

Solidarität mit Obir-Beschäftigten

Eine große Zahl von MitarbeiterInnen und Studierenden der Universität Klagenfurt/Celovec hat sich in einer Erklärung solidarisch mit den streikenden Mitarbeitern der Zellstofffabrik Obir in Reichenberg/Rebrca erklärt und unterstützt diese bei ihren Aktionen um die Erhaltung der Arbeitsplätze.

„Es ist zu befürchten, daß durch die Auflassung von mehr als 200 Arbeitsplätzen die gesamte wirtschaftliche, kulturelle und soziale Infrastruktur des Gebietes zusammenbricht, wenn die Betroffenen zum Auspendeln oder Abwandern gezwungen sind. Die Folge davon wäre eine weitere ökonomische und kulturelle Austrocknung eines erheblichen Teils der gemischtsprachigen Region Südkärntens.“

Wir appellieren an die politisch Verantwortlichen und Wirtschaftsfachleute (auch an die an der UBW Klagenfurt/Celovec), mit den Betroffenen unverzüglich eine entsprechende umfassende und zukunftsweisende Regionalplanung zur Sicherung der Arbeitsplätze und der kulturellen, sozialen und ökonomischen Infrastruktur in der Region Vellachtal zu entwickeln. Gerade die sogenannten Peripherien müssen mit Hilfe derartiger Regionalförderungskonzepte und ihrer entsprechenden Umsetzung das Lebenszentrum der Bevölkerung bleiben bzw. werden“, heißt es in einer Presseaussendung.

Der Solidaritätserklärung schlossen sich auch die Hochschülerschaft, der BKS und der VSSÖ an.

Mag. Waldhauser neuer Obmann des KSG

Bei der am Montagabend vom Vorstand des Klubs slowenischer Gemeinderäte einberufenen außerordentlichen Generalversammlung wählten die Mitglieder des KSG einstimmig einen neuen Vorstand sowie einen neuen Kontrollausschuß.

Der neue Vorstand setzt sich wie folgt zusammen: Mag. Peter Waldhauser, Vorsitzender, Andrej Wakounig und Fortunat Olip, stellvertretende Vorsitzende, Mag. Jože Wakounig, Sekretär, Mag. Urban Popotnig, stellvertretender Sekretär, Ingrid Zablatnik Finanzreferentin, Jože Ottowitz, stellvertretender Finanzreferent.

Der Kontrollausschuß setzt sich aus Willi Moschitz, Hubert Dumpelnik und Josef Komar zusammen. Mit der

Leitung des Zentralsekretariats wurde der geschäftsführende Sekretär Bernard Sadovnik betraut.

Dem aus gesundheitlichen Gründen zurückgetretenen Vorsitzenden, dem Bleiburger Stadtrat Fric Kumer, wurde für die Arbeit für die slowenische Volksgruppe Dank und Anerkennung ausgesprochen.

Die Teilnahme der außerordentlichen Generalversammlung bestätigten die schon bekundete Solidarität des Klubs slowenischer Gemeinderäte mit der Arbeitnehmerschaft der Zellstofffabrik Obir und unterstützen weiterhin alle Maßnahmen des Streikkomitees zur positiven Lösung für jeden einzelnen Arbeiter.

Südtiroler Jugendliche bei Kärntner Slowenen

Auf Einladung der slowenischen Jugendorganisationen Kärntens besuchte der Vorstand des Südtiroler Jugendrings und eine Delegation der Katholischen Studierenden Jugend die zweisprachige Gemeinde Globasnitz/Globasnica.

1. Den jungen Südtirolern wurde die volksgruppenpolitische Situation in Kärnten näher gebracht. Es kam zu einem ausführlichen Gespräch mit dem Gemeinde-

rat, den Kultur- und Wirtschaftsträgern der Gemeinde, sowie NRBg. Karel Smolle.

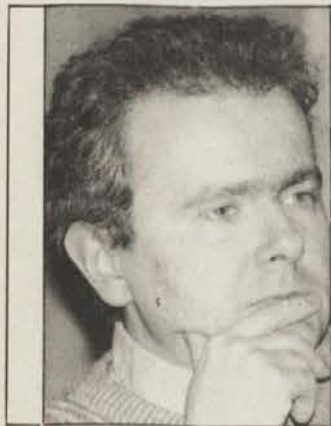
2. Zwischen den slowenischen Jugendverbänden und zwar der Mlada/Jungen KEL, der Katoliška mladina (KM), dem Klub slowenischer Studentinnen und Studenten in Graz und Wien und den Südtirolern wurde ein Jugendaustausch für den Zeitraum vom 28. August bis 9. September 1990 fixiert.

Dr. Wolfgang U. Dressler

Korošci smo

To naj bi zadostovalo? Na Koroškem smo reka „Wir sind Kärntner und damit hat sich's“ že kar vajeni, saj ga pogosto uporabljajo. Predvsem kadar zmanjka stvarnih argumentov v razpravi o uradnem odnosu do slovenske narodne skupnosti. Bernhard Perchinig (slika) predstavlja na osnovi intervjujev pripravljeno strokovno analizo razmer na Koroškem v knjigi z istim naslovom, ki je izšla v založbi Drava.

Trgovsko podjetje
Franz Haschej

išče **tajnico**

za celodnevno zaposlitev, znanje obeh deželnih jezikov potrebno, plača po dogovoru.

Ponudbe pošljite pismeno na Kreuzbergweg 4, 9141 Dobrla vas, ali pa ustno po telefonu 04236/2820 ali 0663/47593.

ZADRUGA
ŠENTJAKOB **Market**

išče **poslovodjo**

Predpogoji: znanje obeh deželnih jezikov in izkušnje na agrarnem sektorju.
Prijava po telefonu (04253) ali pismeno na Zadrugo Šentjakob, 9184 Šentjakob 87.

Z objavo amandmaja LV k ustavi SR Slovenije sta Slovenski vestnik 17. 10. 1989 in Naš tednik 27. 10. 1989 seznanila svoje bralce z novostmi glede posebnih pravic Italijanov ob slovenski Obali in Madžarov v Prekmurju. SV je izpustil 3. odstavek amandmaja LV, ki se morda zdi formalnega značaja, a ni povsem tako: namesto dikcije „poleg pripadnikov“ slovenskega naroda uvaja bolj demokratično „skupaj s pripadniki“. Popravek velja za starejše ustavne določbe, ki sicer ostajajo v veljavi. Iz uvodne ugotovitve „ni“ bi namreč kdo od bralcev lahko napačno sklepal, da so bile posebne manjšinske pravice „določene“ šele sedaj. Pač pa SV pravilno opozarja, da so bile te pravice tokrat „razširjene“. Zaradi popolnejše slike o ustavnem varstvu manjšin v SR Sloveniji naj zapišem nekaj naslednjih vrstic.

O novih ustavnih določilih in pravicah narodnostnih skupin v SR Sloveniji

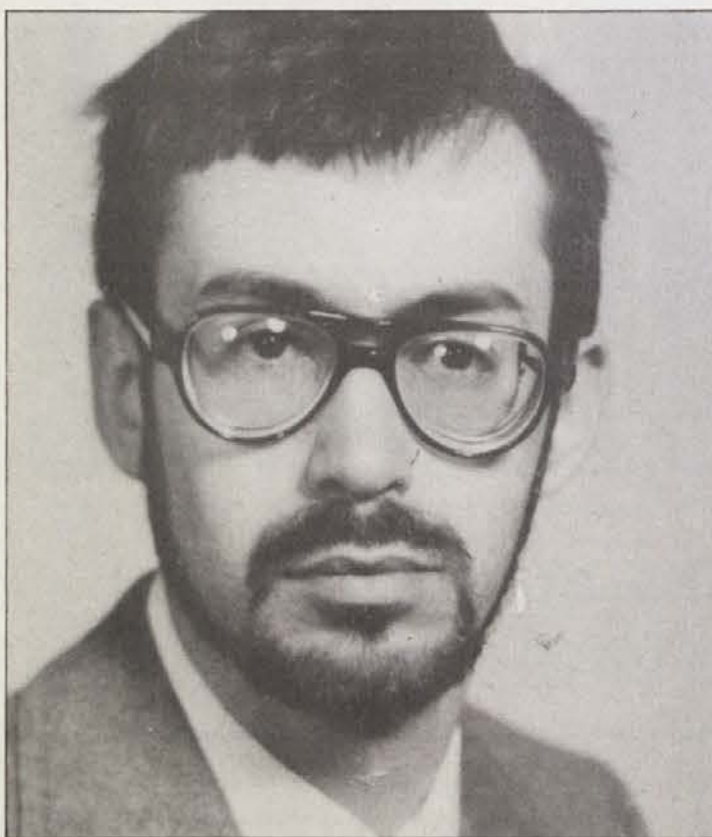
Ustava iz leta 1974 namreč že v prvem odstavku I. razdelka temeljnih načel pravi, da se slovenski narod vključuje v Jugoslavijo „skupaj z narodnostma, s katerima živi“. Zadnji odstavek istega razdelka pa se glasi: „Delovni ljudje in občani italijanske in madžarske narodnosti uresničujejo svoje ustavne pravice tako, da se povsod enakopravno z drugimi delovnimi ljudmi in občani vključujejo v samoupravne socialistične odnose in odločanje. Ta ustava pa zagotavlja še posebne pravice in varstvo obeh narodnosti.“ Te določbe so ostale neizpremenjene v veljavi.

Enako ostaja v veljavi 1. odstavek 1. člena ustave SR Slovenije, ki SRS opredeljuje kot državo „slovenskega naroda in italijanske in madžarske narodnosti“. Ne vem pa, kako ustavni pravniki to določbo usklajujejo s sedaj sprejetim amandmajem IX k temeljnim načelom ustave, kjer je SRS definirana kot „država, ki temelji na suverenosti slovenskega naroda in ljudstva Slovenije.“ Madžari in Italijani so seveda sestavni del „ljudstva Slovenije“, a vsaj v amandmaju IX to ni izrecno ponovno

navedeno.

Veljaven ostaja tudi 2. člen ustave SRS, ki je zanimiv tudi za zamejske Slovence, saj med drugim pravi, da v SRS delovni ljudje in občani „zagotavljajo in uresničujejo pogoje za vsestranski razvoj in napredek slovenskega naroda; izpolnjujejo dolžno skrb in se zavzemajo za ureditev položaja slovenske narodne skupnosti v zamejstvu in Slovencev v tujini; varujejo narodnostni značaj, zagotavljajo položaj, uresničujejo enakopravnost ter pospešujejo vsestranski napredek italijanske in madžarske narodnosti“.

Dosedanji 250. in 251. člen ustave sta sestavljala posebno podglavje z naslovom „Posebne pravice italijanske oziroma madžarske narodnosti in njunih pripadnikov“. Te pravice so bile z amandmajem LV razširjene in podkrepljene predvsem glede avtohtonosti, določenosti poselitvenega območja, zaščite v SRS tudi izven avtohtonega območja, z jamčevosti posebnih pravic ne glede na število pripadnikov narodnosti in ohranitve narodnostne interesne skupnosti kot samostojnega zbora občinskih skupščin, ki več-

Janez Stergar,

profesor, avtor prispevka, se je rodil 11. 7. 1948 v Ljubljani, kjer je leta 1967 končal klasično gimnazijo in 1973 diplomiral na filozofski fakulteti iz zgodovine in geografije; absolviral je tudi študij sociologije. Od jeseni 1972 je zaposlen na Inštitutu za narodnostna vprašanja v Ljubljani, od leta 1981 kot višji raziskovalni sodelavec.

Z zamejskimi Slovenci in posebej s Koroško se je seznanil še v dijaških in študentskih letih, ko je vodil nekaj taborjenj na Koroškem in pričel pisati o zamejski problematiki. Raziskuje predvsem novejšo zgodovino in nekatere sodobne družbenopolitične procese pri koroških Slovencih (metode prisilnega in organiziranega raznarodovanja, samostojne volilne nastope, organizacijsko strukturo narodnostnih skupin) in je avtor vrste člankov, razprav, bibliografij in kronologij. Bil je sourednik zbornika „Koroški Slovenci v Avstriji včeraj in danes“ (1984, 1985). Od prvega zvezka Enciklopedije Slovenije je njen urednik za zamejstvo.

krat sprejemajo vrsto za narodnosti pomembnih odlokov in predpisov. K objavi v SV in „nt“ pa je treba dodati predvsem, da skoraj nespremenjena ostajata v veljavi 2. in 3. odstavek 250. člena ustave iz leta 1974, ki obravnavata uporabo manjšinskih jezikov in manjšinsko (oziroma dvojezično) šolstvo.

Odstavka se glasita takole: „Na območjih, kjer živijo skupaj s pripadniki slovenskega naroda tudi pripadniki italijanske oziroma madžarske narodnosti, sta italijanski oziroma madžarski jezik enakopravna s slovenskim jezikom. – Na območjih, kjer živijo skupaj s pripadniki slovenskega naroda tudi pripadniki italijanske oziroma madžarske narodnosti, je pripadnikom obeh narodnosti zagotovljena vzgoja in izobraževanje v njihovem jeziku. Z zakonom se lahko uvede dvojezična vzgoja in izobraževanje v vzgojno-varstvenih organizacijah (= v otroških vrtcih, op. J. St.) in šolah oziroma obvezen pouk slovenskega jezika v šolah in vzgojno-varstvenih organizacijah narodnosti hkrati z obveznim poukom jezika narodnosti v slovenskih šolah in vzgojno-varstvenih organi-

zacijah.“ Na takih ustavnih podlagah torej temeljita jezikovna in šolska enakopravnost Italijanov in Madžarov v SR Sloveniji; za razliko od marsikatero deklarirano demokratične države tu praksa bistveno ne odstopa od ustavnih norm, kar je bralcem znano in preverljivo dejstvo, saj Prekmurje in Obala nista daleč.

V ustavnem poglavju o pravicah in dolžnostih Socialistične republike Slovenije ostajajo v veljavi nekatere za nas zanimive določbe v 314. in 317. členu. Po prvem od obeh SRS med drugim „9. varuje narodnostni značaj, zagotavlja položaj, uresničuje enakopravnost italijanske in madžarske narodnosti in skrbi za njun vsestranski razvoj ter ga pospešuje; 10. skrbi za varstvo določenih pravic pripadnikov drugih narodov in narodnosti Jugoslavije, ki živijo na območju republike“. Tretji odstavek 317. člena pa določa, da SR Slovenija „razvija politične, ekonomske, kulturne in druge odnose z drugimi državami in mednarodnimi organi in organizacijami, ki so pomembni za položaj in razvoj slovenskega naroda, italijanske in madžarske narodnosti ter slovenske narodne skupnosti v zamejstvu in skrbi za pravice in interese delovnih ljudi na časnem delu v tujini in za izseljence s svojega območja“.

Nespremenjen ostaja 370. člen ustave, ki med stalnimi in občasnimi telesi slovenske skupščine izrecno predpisuje samo eno (ostala prepušča izvedbenim predpisom) – komisijo za narodnosti. Ta skupščinska komisija „obravnavajo vprašanja, ki zadevajo narodnostni značaj, položaj, pravice in razvojne možnosti italijanske oziroma madžarske narodnosti. – Komisijo sestavlja enako število pripadnikov slovenskega naroda, italijanske in madžarske skupnosti.“ Komisija se je v poldrugem desetletju svojega obstoja že izkazala kot pomemben varovalni meha-

nizem pri zagotavljanju resnične manjšinske enakopravnosti in zaščite.

Znano je, da je bil med 27. septembra letos sprejetimi ustavnimi amandmaji ključen in najdlje nedorečen XXXVI. amandma o volitvah. Za izpopolnitev slike o ustavnih pravicah narodnosti v Sloveniji in za možno primerjavo v aktualnih razpravah glede zastopnosti koroških Slovencev v deželni zboru je zanimiva 6. določba tega amandmaja, ki pravi naslednje: „Na območjih, kjer živijo skupaj s pripadniki slovenskega naroda tudi pripadniki italijanske oziroma madžarske narodnosti, morata biti v skupščinah občin ustrezno zastopani ti narodnosti. – Italijanska oziroma madžarska narodnost ima vsaka vsaj po enega delegata v vsakem zboru Skupščine Socialistične republike Slovenije“.

In končno je nova tudi obveznost Skupščine SRS (v amandmaju LXVII), da uredi „način uresničevanja posebnih pravic Romov“.

Pazljivi bralec je verjetno opazil, da se posamezni elementi narodnostne zaščite včasih v različnih ustavnih členih tudi ponavljajo. Posebej težko bi bilo prešteti, kolikokrat ustava SRS zagotavlja „enakopravnost narodov in narodnosti“ ter medsebojno bratstvo in strpnost. Če se (seveda še zdaleč ne samo zaradi tega) v Sloveniji lahko pohvalimo z zavirljivo pozitivno družbeno prakso na tem občutljivem področju, ponavljanje ni bilo zaman.

Pač pa se tako med primorskimi kot koroškimi Slovenci že pojavlja želja, da bi nova ustava SR Slovenije nekoliko podrobneje opredelila tudi dolžnosti matične SRS do Slovencev v zamejstvu (primerjaj tržaški Novi list 28. 9. 1989 in SV 17. 10. 1989). To pa bo lahko že tema za prihodnji članek.

Janez Stergar,
Inštitut za narodnostna vprašanja Ljubljana

Skupščina SRS (slika) je 27. septembra t.l. soglasno sprejela ustavna dopolnila, ki natančneje določajo in razširjajo pravice italijanske in madžarske narodne skupnosti v Sloveniji.

V sedaj veljavni ustavi SRS iz leta 1974 pa je za odnos matice do zamejskih (koroških, primorskih, porabskih) Slovencev zapisano: „Delovni ljudje in občani izpolnjujejo dolžno skrb in se zavzemajo za ureditev položaja slovenske narodne skupnosti v zamejstvu in Slovencev v tujini“, kar je zelo medla, vse dopuščajóča in nič obvezujoča definicija.

V postopku nastajanja nove ustave SRS je avtor zgornjega prispevka sestavil predlog novega ustavnega člena, ki iz vseh etničnih, narodno- in mednarodnopravnih, ekonomskih in kulturnih vidikov definira ustavnopravni odnos matice do zamejskih Slovencev (Sobotna priloga Dela, 11. nov. 89. str. 29).

Uredništvo

	TV AVSTRIJA 1	TV AVSTRIJA 2	TV LJUBLJANA	TE DNI NA TELEVIZIJI
PE 24. 11.	9.05 Čudovita leta; 10.30 Zahrbna laž; 14.15 Alice v čudežni deželi; 15.30 Otroški spored; 18.00 Mi; 18.30 Jack Clementin – klic zadostuje; 19.30 Čas v sliki; 19.53 Vreme; 20.00 Šport; 20.15 Stari; 1.20 Dinastija – Denverjev klan; 22.05 Pogledi s strani; 22.45 Max Headroom; 23.35 Aktualno; 23.40 Žarometi ugasnejo; 1.15 Poročila.	16.35 Leksikon umetnikov; 16.35 Hotel; 17.30 Teleski; 18.00 Čudovita leta; 18.30 Wurlitzer; 19.00 Koroška danes; 19.30 Čas v sliki; 19.53 Vreme; 20.00 Kulturni žurnal; 20.15 Bogovi, kamni in problemi; 21.20 Knjiga meseca; 22.00 Čas v sliki; 22.25 Šport; 22.50 Franz West, portret; 23.55 10 let ARS elektronika; 0.40 Kabinet dr. Caligarija.	10.10 Mozaik; Tednik; E. Reitz; Domovina; 15.55 Žarišče; 16.30 Dnevnik; 17.40 Pesem je... Aleksander Mežek; 18.15 Spored za otroke: Prgišče priljubljenih pravljic: Cesarjev slavček; Pika nogavička; 19.05 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.05 Po stopinjah; 21.00 Ulice San Francisca; 21.50 Dnevnik; 22.10 Exlibris; 23.10 Brez konca.	 Mio, moj Mio, sovjetski film Sobota, 25. 11. 1989, TV LJ1, 14.20 – Mio, moj Mio, sovjetsko-švedski film, ki ga je po istoimenski zgodbi mladinske pisateljice Astrid Lindgren posnel režiser Vladimir Gramatikov, prikazuje življenje enajstletnega Bosseja Ohlsona. Ta s svojimi nergavimi krušnimi starši živi v Stockholmu – ti si bolj želijo deklico – in sanja, da bi nekega dne spoznal svojega pravega očeta. Neke noči Bosse reši duha, ki se je ujel v prazno steklenico, ta pa ga v zahvalo popelje v oddaljeno deželo – v pravi sončni raj samih polj in vrtov, skratka pravljici svet, deželo, v katerih čakajo izgubljenega princa Mia. Bosse odkrije, da je njegovo pravo ime Mio. Izkopavati pomeni uničevati? Petek, 24. 11. 1989, TV A2, 20.15 – V oddaji, ki ima naslov Bogovi, kamni in problemi gre za vprašljivo plat arheologije. Na osnovi štirih primerov bo prikazan boj avstrijskih znanstvenikov proti zobu časa, ki ga bijejo na Velikonočnem otočju, na Peloponezu, v južnoafriški džungli ter v egipčanskem pesku. Italijanski film: Ime vrtnice Nedelja, 26. 11. 1989, TV A1, 20.15 – Film Ime vrtnice je po istoimenskem romanu Umberto Ecosa posnel režiser Jean Jean-Jacques Annaud. V glavnih vlogah nastopajo Sean Connery, F. Mueay Abraham, Christian Slater in drugi. Film sodi med uveljavljeno italijansko kinematografijo za vrhunsko umetnost.
SO 25. 11.	9.05 Čudovita leta; 11.00 Prosim, ne motite; 14.25 Moški morajo biti taki; 16.00 Otroški Wurlitzer; 18.00 Dobri kuhinji na sledi; 18.30 Nogomet; 19.00 2x7 – sedem dni sporeda na TV; 19.30 Čas v sliki; 19.53 Vreme; 20.00 Šport; 20.15 Kdor reče a; 22.15 Žarišče Brooklyn; 23.55 The Fighter; 1.15 Poročila; 1.20 Exlibris.	15.50 Leksikon umetnikov; 16.00 Pogledati v deželo; 16.45 Tek leta; 18.00 Čudovita leta; 18.30 Slika Avstrije; 19.00 Avstrija danes; 19.30 Čas v sliki; 19.53 Vreme; 20.00 Kulturni žurnal; 20.15 Prodana domovina; 22.10 Aktualno; 22.15 Srčni list; 22.40 Športna reportaža; 23.40 EP v standardnih plesih; Mednarodni jazz; Poročila.	8.10 Otroška matineja: Radovedni taček: Stolp; Lonček, kuhaj; Ciciban, dober dan: Moj dedek je bil partizan; Kako sta si mački kupili televizor; 11.05 Moč slike; 11.55 Omizje; 14.20 Mio, moj Mio; 16.50 Risanka; 18.30 Na pragu 21. stoletja; 18.55 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.30 Kolo sreče; 22.05 Dnevnik; 22.40 J. Goldman: Anastazija.	
NE 26. 11.	9.05 Strah pred 1992; 10.35 Obzornik; 11.00 Ura tiska; 14.00 Gledališka vročica; 15.30 Otroški spored; 17.00 X-Large; 18.30 Jack Clementin – klic zadostuje; 19.15 Loto žrebanje; 19.30 Čas v sliki; 19.45 Šport; 20.15 Ime vrtnice; 22.25 Aktualno; 22.30 Mihael Kohlhaas opera; 0.25 Poročila.	9.05 Kulturni obzornik; 11.00 Ljubite klasiko?; 13.00 Dober dan, Koroška ; 14.20 Športno popoldne; 17.15 Klub seniorjev; 18.00 Čudovita leta; 18.30 Slika Avstrije; 19.30 Čas v sliki; 19.48 Primer za ljudskega pravobranilca; 20.15 Kako ujameš milijonarja; 22.00 Gospa gostilničarka piha tudi proti trobenti; 23.30 Mike Hammer; 0.25 Poročila.	8.25 Otroška matineja: Živ žav; Pika nogavička; 10.20 V Rogaško Slatino po nagelj in nežo; 10.40 J. Goldman: Anastazija; 13.00 J. Dietl: Veliko sedlo; 14.45 Dr. Jerryja čarobni napoj; 16.50 Katarina velika; 18.45 Risanka; 19.30 Dnevnik; 19.59 Zrcalo tedna; 20.20 Miške imajo rade sladkorne paličice; 21.30 Zdravo; Poročila.	
PO 27. 11.	9.05 Čudovita leta; 10.30 Gledališka vročica; 14.15 Batman; 14.40 Praksa Bülowbogen; 15.30 Otroški spored; 18.00 Mi; 18.30 Jack Clementin – klic zadostuje; 19.30 Čas v sliki; 19.53 Vreme; 20.00 Šport; 20.15 Šport v ponedeljek; 21.15 Miami vice; 22.00 Pogledi s strani; 22.10 Sin; 23.10 Prijateljice; 0.50 Poročila.	16.55 Leksikon umetnikov; 17.00 Srečanje pri živinozdravniku; 17.30 Lindenstraße; 18.00 Čudovita leta; 18.30 Wurlitzer; 19.00 Koroška danes; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Kulturni žurnal; 20.15 Dva Münchenčana v Hamburgu; 21.15 Šiling; 22.00 Čas v sliki; 22.25 Jezera, ustvarjena s človeško roko; 23.10 Na tem svetu smo doma; Aktualno.	10.10 Utrip; Zrcalo tedna: Tv-merik; 11.25 Vse o Evi; 16.30 Dnevnik; 16.50 Utrip; 17.05 Zrcalo tedna; 17.20 Da ne bi bolelo: kontracepcija; 18.15 Spored za otroke: Radovedni taček: Mreža; Zgodbe; 19.05 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.05 Dario	

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE

18.10–19.00

Petek, 24. 11.
Dr. A. Feinig: Hišna imena na Ziljski Bistrici

Sobota, 25. 11.
Od pesmi do pesmi – od srca do srca (M. Hartmann)

Nedelja, 26. 11.

6.30–7.00 Dogodki in odmevi

Ponedeljek, 27. 11.
ŠD Šentjanž – smučarji se veselijo začetka sezone

Torek, 28. 11.
Partnerski magazin

Dober dan, Koroška

Spored za 26. 11. 1989, ob 13.00, TV A2

- Selani se bore proti načrtovani cesti na Grosovo planino pod Košuto
- Kaj sami doprinesemo v naprežanjih za naš razvoj? – diskusija v Tinjah
- Proti množični razprodaji narodne identitete in ponosa – osrednji koncert SPZ
- Mag. Peter Waldhauser novi predsednik KSOO
- Kako nastaja televizijski prispevek/Božji grob: adventno petje

Datum	Kraj	PRIREDITVE	Prireditelj
Petek 24. 11. 20.30	Kulturna taberna Pri Joklnu, Celovec	SZELKIALTO – madžarska ljudska glasba	Kulturno društvo Pri Joklnu
Petek 24. 11. 19.30	Pri Šerviceljnu, v hiši Fugger na Breznici	KMEČKE HIŠE V KARAVANKAH predavatelj: Dr. Tone Cevc	SPD „Rož“
Sobota 25. 11. 20.00	Kulturni dom Šentprimoz	MRTVAŠKI PLES – predstava – Nastopa gledališka skupina „TNXFRSTRLS“ Ideja, scena, režija in realizacija: Cilka Hudobnik, Rezka Kanzlar in Štef Merkač	SPD Danica
Nedelja 26. 11. 14.00	Gostilna Planteu, Goriče	KONCERT – POVIJAMO VENEC žitnih klasov. Nastopa: MePZ „Srce“	SPD „Srce“ Dobri vas
Ponedeljek 27. 11. 19.30	Farni dom, Šmihel	„O NARAVNIH METODAH UREJANJA ROJSTEV“, predava: dr. Peter Smolnig	KPD „Šmihel“
Sobota 2. 12. 9.–17.00	Ljudska šola Mohorjeve Celovec	BAZAR	Lj. šola Mohorjeve
Nedelja 3. 12. 14.30	Kulturni dom, Dobri vas	Gledališka predstava „ZMAJ“ gostuje: gledališka skupina KPD „Planina“ Sele	SPD „Srce“
Nedelja 3. 12. 14.30	Pri Šoštarju v Globasnici	MIKLAVŽEVANJE Na sporedu: igra Mali strah Bav-Bav, gostuje igralska skupina SPD „Lipa“ iz Velikoveca; obdarovanje otrok.	SKD Globasnica
Torek 5. 12. 20.30	Kulturna taberna Pri Joklnu, Celovec	OTVORITEV RAZSTAVE slikarskih del Karla Vouka – Znaki pisave	Kulturno društvo Pri Joklnu
Četrtek 7. 12. 19.30	Kulturni dom na Brnci	DRUŠTVENI PLES Igra: Trio DRAVA, sodelujeta MGW Wurzenpass in MePZ „Dobrač“; udeležence čaka bogat srečolov	SPD „Dobrač“ na Brnci
Petek 8. 12. 14.30	Mestno gledališče, Celovec	Paul Claudel, „ MARIJINO OZNANJENJE “, osrednja gledališka predstava, gostuje: Mestno gledališče ljubljansko – Vstopnice v predprodaji; pri krajevnih društvih, v Mohorjevi knjigarni, knjigarni „Naša knjiga“ in pisarni KKZ, tel.: 0 463-516243, ter uro pred predstavo.	KKZ

MENJAVA DENARJA (VALUTE) dne 22. 11. 1989			
		dobite (šil.)	plačate (šil.)
za 1 ameriški dolar	\$	12,40	13,00
za 1 angleški funt	£	19,40	20,60
za 100 franc. frankov	f	201,00	211,50
za 100 ital. lir	Lit	0,93	0,98
za 100 dinarjev	DIN	0,01	0,03
za 100 švic. frankov	sfr	781,00	801,00
za 100 holand. guldnov	Hfl	615,00	631,00
za 100 nemških mark	DM	695,00	712,00

 Posreduje: Posojilnica-Bank
Zveza-Bank, Celovec

RAZSTAVE

Celovec
Kulturna taberna Pri Joklnu – Leon Zakrajšek in Duško Stojanovič, grafike – **Galerija Carinthia** Razstava Zorke L.-Weiss – slike, (do 25. novembra). – **Galerija 61** – (Bahnhofstr. 24), Janez Bernik, dela 1988/89. Ogled do 30. novembra. – **Dom umetnikov** Hommage à Sepp Schmolzer, umetnost nakita. Ogled do 25. novembra.

Tinje
– **Galerija Tinje** Razstava del slikarja Bojana Brezočnika.

Ljubljana
– **Galerija Feniks** – Drago Druškovič, razstava slik.

Grad Žirovnica pri Sinči vasi – Werner Berg, oljnatte slike, risbe, resorezi. Do 16. decembra.

TOTO	
4 šestice	3.074.238.-
24 petic z dodatno štev.	170.791.-
651 petic	9.444.-
30.578 štiric	268.-
456.345 trojk	22.-

LOTTO	
2 dvanajstici	1.379.182.-
63 enajstic	21.891.-
859 desetic	1.605.-

196 stav 2. kategorije 804.-

SLOVENSKI VESTNIK

Izdajatelj in založnik: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, 9020 Celovec, Tarviser Straže 16. **Uredništvo in uprava:** 9020 Celovec, Tarviser Straže 16, tel. (0 463) 51 43 00-30/31/32/33/34, telefax (0 463) 51 43 00-71, telex 42 20 86 ZSO. **Glavni urednik:** Ivan P. Lukan; **urednika:** Andrej Kokot, Andrej Mohar. **Tisk:** Založniška in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec. **Zastopstvo za Jugoslavijo:** ADIT-DZS, Kardeljeva c. 8/II, p.p. 171 61000 Ljubljana. **Letna naročnina:** 370 avstr. šilingov; za Jugoslavijo 200.000 dinarjev. **Oglaš:** 1/1 stran 12.000 avstr. šilingov, za Jugoslavijo 10.000.000 dinarjev.

od
vse povsod

Szélkialto

To ni nikakršna nova beseda, temveč je Szélkialto že pravi pojem. Gre namreč za naziv madžarske skupine, ki predstavlja domačo ljudsko glasbo, šansone in umetne pesmi. Leta 1974 ustanovljena skupina je že kmalu navdušila publiko in strokovne ocenjevalce glasbe, uveljavila se je na madžarskem tekmovanju novih skupin, leta 1975 pa je že zmagala tudi na „Madžarskem festivalu mirovnih pesmi“. Leta 1986 je posnela svojo prvo LP-ploščo, danes, v petek, 24. 11. 1989 ob 20. uri pa se bo pri Joklnu predstavila tudi koroški publiki.

IŠČETE DELO?

Iščemo sodelavko
sodelavca
v upravi naše centrale v Dobri vasi. Če imate že prakso ali ustrezno izobrazbo in znate slovensko in nemško, nas pokličite. Gospa Rozman se vam bo Vašega klica! 04238/21-81-37

MI GA IMAMO!

RUTAR
DOBRLA VAS - BELJAK
CENTER

Biotropne in hidroterapevtske lastnosti akrotermalne vode iz laških vrelcev s temperaturo od 32 do 35 stopinj Celzija v zdravilišču izkoriščajo predvsem v 12 metrov širokem in 24 metrov dolgem termalnem bazenu, ki je bil pred enim letom sodobno opremljen oz. adaptiran in ki je na voljo tako bolnikom kot vsem gostom zdravilišča.

sliki: Slovenski vestnik

Zdravilišče Laško: že cesarji so cenili zdravilno moč vrelcev

Po izkopaninah sodeč so bili laški vrelci znani že v dobi rimskega imperija, toda prvi zapis o njih je šele iz leta 1534, ko je jurkloštrski samostan dal kopališče v najem nekemu kopališkemu mojstru. Sedanje podoba pa je zdravilišču v Laškem, ki leži nekaj več kot deset kilometrov jugozahodno od Celja ob cesti proti Zidanemu mostu, dal štajerski inženir Rödl leta 1854. Takrat je zdravilišče tudi dobilo ime „Kaiser Franz Joseph Bad Tüffer“ in je bilo eno najbolj mondenih v času avstro-ogrske monarhije.

IVAN LUKAN

Po dograditvi stavbe s fizioterapijo in kopališčem leta 1955 ter adaptaciji hotelskih prostorov (1984), kavarne in bistroja (1985), obnovi zunanjih fasad, adaptaciji fizioterapije, ambulantnih prostorov, termalnega bazena in hotelskih apartmajev ter nakupom nove opreme se je standard zdravilišča znatno izboljšal. V zadnjih letih šteje Zdravilišče Laško med najmodnejše v Sloveniji. Razpolaga z 280 ležišči in je predvsem specializirano za zdravljenje poškodb gibalnega aparata ter bolezni in okvar živčevja. Pri svojem delu z velikim uspehom koristi naravni biotropni faktor-akroter-

malno vodo, ki vsebuje kalcij, magnezij in druge primese, s temperaturo od 32 do 36 stopinj Celzija.

Poleg večjega in manjšega bazena, ki sta na voljo tako pacientom kot tudi sicerš-

njim gostom, je urejen moderen fizioterapevtski kabinet s širokim spektrom postopkov kot so visoko in nizkofrekvenčna elektroterapija, protibolečinska stimulacija, magnetoterapija, ultrazvok, različne oblike termoterapije, mehanoterapija, individualne in skupinske vaje, ročna masaža, savna in solarij.

Zdravstveno službo opravljajo visoko specializirani strokovnjaki. V zdravilišču delata 2 zdravnika – specialista fizikalne medicine in reha-

bilitacije, kirurga-travmatologa, okrog 20 višjih fizioterapevtov, 12 medicinskih sester in večje število pomožnega zdravstvenega osebja, posebej usposobljenega za delo s težjimi bolniki. Letno se v laškem zdravilišču nahaja na rehabilitaciji približno 4 tisoč bolnikov, od tega približno četrtina težjih in težko poškodovanih oz. prizadetih. Za boljše uspehe pri zdravljenju ima zdravilišče v Laškem uteceno sodelovanje z vsemi ustreznimi specialističnimi oddelki Univerzitetnega kliničnega centra v Ljubljani ter s specialističnimi službami drugih zdravstvenih centrov v Sloveniji in po vsej Jugoslaviji.

Poslovno vodilo Zdravilišča v Laškem pa je seveda tudi zdraviliški turizem. Posebno zanimiva je Avstrija in predvsem Koroška in Štajerska, saj so te dve deželi oddaljeni od zdravilišča komaj nekaj preko sto kilometrov. Prvi stiki s Koroško so že vzpostavljeni in obetajoči.

Zdravstveno delo opravljajo visoko specializirani zdravniki, fizioterapevti in medicinske sestre.

SLOVENSKI VESTNIK – ŠPORT

Odbojkarji ŠK Dob/Aich tekmujejo kar s tremi ekipami

Komaj se končuje nogometna sezona, že začnejo svoje prvenstvo odbojkarji. Letos je še posebej razveseljivo, da je ŠK Dob/Aich v svoji zagnanosti za igro preko mreže prijavil večje število ekip. Tako bosta v koroški ligi letos tekmovali kar dve moški ekipi, v spodnji

ligi pa tekmujejo tudi ženske.

Prav ženska ekipa pa je v doslejšnjem tekmovanju društvu v ponos, saj je obe dosedanjim tekmam (proti ATSC Celovec in Beljaku) odločila v svojo korist z najvišjim možnim rezultatom (3:0). Zdaj pa se odbojkarice pripravljajo na predodločeno tekmo z Wolfs-

bergom. V primeru zmage bi bile Dobljanke na vsak način zimske prvakine.

Pa tudi moški ekipi sta bili z eno izjemo uspešni: prva ekipa, v kateri igrajo predvsem starejši člani kluba, je sicer izgubila začetko tekmo z Wolfsburgom (0:3), toda v ostalih dveh je premagala Beljak in Spittal s 3:0. Tudi druga ekipa je z enakim rezultatom premagala tako Beljak kot tudi Spittal.

Začelo pa se je že tudi pokalno prvenstvo. V prvem kolu sta bili obe ekipi Doba uspešni: Dob I je odpravil Beljak s 3:0, Dob II pa Spittal z istim rezultatom. V drugem kolu (2 tekmi) pa je Dob I v Celovcu izgubil proti Hypo VBK z 1:3, toda v povratni tekmi ima še možnost, da se kvalificira za 3. kolo, kjer bi se srečal z drugo ekipo Doba. Seveda je to za starejšo ekipo še dodatna motivacija, saj bi dokazala, da ima tudi proti mlajšim kolegom možnosti za uspeh...

ŠK Dob/Aich I je doslej zelo uspešen.

Slika: Mohar

SLOVENSKI VESTNIK – ŠPORT

Odlična igra, a poraz Olimpije

Nogometaši Olimpije Ljubljana so v Maksimiru na tekmi z zagrebškim Dinamom sicer silovito napadali vse do 90. minute, da bi nakodnadili zaostanek iz prvega polčasa, toda izenačiti

jim ni uspelo. Tako je po koncu tekme ostalo pri rezultatu iz prvega polčasa – 2:1 za Dinamo, ki je prevzel tudi vodstvo na lestvici 1. jugoslovanske zvezne lige. Olimpija je po porazu zdrknila nekaj mest nazaj (zdaj je 9.), toda še vedno je v skupini ekip, ki imajo izglede za 3. mesto.

Rapid ima vse možnosti – 1:0

Avstrijski rekorder med nogometnimi prvaki Rapid Dunaj, ki se je uvrstil že v tretje kolo tekmovanja za evropski pokal UEFA, je v prvi tekmi na domačem stadionu premagal FC Lütich z 1:0 in si tako ohranil možnosti za napredovanje v tekmovanje. Edini gol je dosegel legionar Zlatko Kranjčar.

Za največjo senzacijo pa je poskrbelo zahodnonemško moštvo Werder Bremen, ki je na tujem premagalo Neapelj s 3:2. Uspela pa je tudi Crvena zvezda: Köln je premagala z 0:2.

ŠPORTNI TERMINI

ŠAH

Nedelja, 26. 11. 1989: Možberk – SSZ Carimpex I (gostilna Glanzer, 9).

OBČNI ZBOR

Sobota, 25. 11.: Občni zbor ŠD Pliherk (klubski prostor, 20).

RAZNO

Sobota, 25. 11.: Športni ples SSK Obir (pri Kovaču, 20). Igra ansambel Boruta Klavžarja.